

Raspored svetih misa kroz sljedeći tjedan

dan, svetac, blagdan	sat	misna nakana
NEDJELJA, 6. ožujka PRVA KORIZMENA NEDJELJA <i>Ruža, Zvezdana</i>	8.00	Na nakanu za Katarinu
	9.30	Za sve žive i pokojne župljane
	11.00	† s. Margareta Nuić; na nakanu za Mateja
	18.30	† Vesna Filipović; † Jure Šonje
PONEDJELJAK, 7. ožujka <i>sv. Perpetua i Felicita, mučenice</i>	18.30	† Ivica Benić; † Mile i Mara
UTORAK, 8. ožujka <i>sv. Ivan od Boga, mučenik, utemeljitelj Družbe milosrdne braće</i>	18.30	Za zdravlje supruga; † Jelka Štulić; Za zdravlje Ernesta; Za zdravlje Kristine; † Željko, Mijo i Katrina; † Štefica Malkoč; Za ozdravljenje mame; † Snježana Mučnjak
SRIJEDA, 9. ožujka <i>sv. Franciska Rimska</i>	18.30	† Ivan Todorić; † Marijan Matijević
ČETVRTAK, 10. ožujka <i>Emil, Kajo</i>	18.30	† Miroslav Domović; † Jurica i Mila Blažanin
PETAK, 11. ožujka <i>Tvrtko, Blanka</i>	18.30	Za zdravlje supruga; Za duše u čistilištu; † Dubravka i Davor Šreng; Na nakanu; † iz ob. Čavka; † Srećko Martinis; † Matija i Adam Galić i ob.; Na nakanu za zdravlje Ive
SUBOTA, 12. ožujka <i>Bernard, Maksimilijan</i>	18.30	Za članove Vojske Bezgrešne; Za duhovna zvanja u našoj župi
NEDJELJA, 13. ožujka DRUGA KORIZMENA NEDJELJA <i>Patricija, Sabina</i>	8.00	
	9.30	Za sve žive i pokojne župljane
	11.00	† s. Katarina Miljak; Na nakanu za Barišu
	18.30	

Izdaje: ŽUPA SV. TEREZIJE OD DJETETA ISUSA, Miramarska 92, 10000 ZAGREB
 tel. 01/ 6170 525; internetska adresa: www.malaterezija.hr; e-mail: zupa@malaterezija.hr
 Odgovorni urednik: vlč. MARIO PAVIĆ, župnik
 Uredništvo: dr. sc. Martina Kolar Billege i Gordana Jerkić, prof.
 Suradnici: Damir Banić i Ivan Huzjak
 Za potrebe crkve (župe), IBAN: HR2023400091110129755
 Radno vrijeme župnog ureda: Od utorka do petka, od 17.30 do 18.30 i od 19 do 19.30 sati

TRNJANSKA RUŽA

Glasiloo župe sv. Terezije od Djeteta Isusa
 Miramarska 92, Zagreb
 971. God XXIV. 6. ožujka 2022.

Korizmeno vrijeme

Korizma je vrijeme bliže pripreme za Uskrs, a karakterizira ju ozbiljnost, pojačana pobožnost, djela milosrđa i djela pokore. Kroz takva djela vjernik katolik nastoji što više uranjati u Kristovu muku, razmišljati o vazmenom otajstvu i pripremiti se i duhovno i tjelesno na slavlje Kristova uskrsnuća, te u tom smislu zahvaljivati Bogu na daru otkupljenja.

Povijesno gledano, korizmeno je vrijeme od 40 dana nastajalo postupno, a vezano je uz općenitu pobožnost vjernika, uz katekumenalnu praksu, te uz praksu pomirenja pokornika. Otprilike od sredine 2. st. počinje se slaviti **Uskrs**, a nekakva duža pokornička priprema za njega nije bila, nego bi tek vjernici prethodno postili jedan ili dva dana. Ipak, za katekumene, odnosno one odrasle osobe koje su se pripremale na krštenje, kao i za one koji su bili u stanju izvršavanja pokore nakon sakramenta ispovijedi, razvila se stroža praksa, koja je postupno dovela do današnjega oblika korizme.

Katekumeni su tako prolazili kroz svoje provjere, da bi se moglo vidjeti jesu li se doista obratili i jesu li spremni primiti otajstva, a kroz to vrijeme su postili i obdržavali neke druge pokorničke oblike. Konačno bi se, ako su uspješno prošli sve provjere, krstili u noći Vazmenoga bdjenja. Kao znak potpore takvom njihovom hodu u sazrijevanju u vjeri, i drugi su im se vjernici znali pridružiti.

Jednako su se tako drugi vjernici svojom potporom pridružili i javnim pokornicima, a koji su provodili teške pokore. Naime, u ta je prva vremena sakrament ispovijedi bio neusporedivo stroži nego danas, odnosno onaj tko se htio ispovjediti učinio je to javno pred biskupom, a za svoje je grijehе dobio strogu višegodišnju pokoru, dok je odrješenje dobivao tek nakon što je tu pokoru i izvršio. Posebno intenzivno vršio je pokoru pred obred javnoga pomirenja, a koji se slavio na Veliki četvrtak. Dakle, da bi i njima pokazali svoju potporu, ostali bi im se vjernici pridružili u vršenju pokore i posta.

S vremenom se preduskrsna pokora proširila na tjedan dana, pa na tri tjedna, da bi konačno prerasla u današnjih 40 dana. Ta je praksa poznata već u 4. st., a post od 40 dana usko je vezan uz Kristov četrdesetodnevni post u pustinji, pa je razumljivo da je i cijelo korizmeno vrijeme shvaćeno kao vrijeme odricanja od grijeha i spremnosti postajati što sličniji Kristu.

Nekada korizma nije počinjala na **Pepelnicu**, nego Prvom korizmenom nedjeljom i trajala je do **Velikoga četvrtka**, što je iznosilo točno 40 dana. Međutim, dok je to tako bilo za ostale vjernike, javni su pokornici već u srijedu prije Prve korizmene nedjelje imali određeni obred bliže pripreme, a u kojemu su se u znak pokore posipali pepelom. S obzirom da je nedjelja dan Kristova uskrsnuća i ne smije biti pokorničkoga karaktera, bilo je nezamislivo da se posipanje pepelom vrši u taj dan, pa je razumljivo zašto su to činili srijedom. Uskoro su takvu praksu prihvatili i drugi, o čemu postoje svjedočanstva već u 6. st.

S obzirom da se prebacivanjem početka korizme na srijedu izgubila simbolika broja 40 i vezanost u Kristov post, jer je sada korizma trajala 44 dana, došlo se do novoga tumačenja, takvoga da se ne trebaju računati nedjelje, s obzirom da nedjelja ne da na sebe posta, te da korizma traje do samoga Uskrsa, a ne do Velikoga četvrtka, pa se opet došlo do četrdesetnice, što korizma i znači u prijevodu (quadragesima). U novije je vrijeme bilo pokušaja da se dokine Pepelnica i da korizma započne Prve korizmene nedjelje, ali taj prijedlog nije prihvaćen, a čini se da je u tomu odlučujuću ulogu imao papa Pavao VI.

U ranijim se vremenima (u 6./7. st.) bilo razvilo i **predkorizmeno vrijeme**, a koje se sastojalo od tri nedjelje prije Prve korizmene nedjelje (ona se još nazivala Četrdesetnica), i koje su nazvane Pedesetnica, Šezdesetnica i Sedamdesetnica. To se vrijeme shvaćalo kao određeni prijelaz iz božićnoga u uskršno vrijeme, a iako se nije tražio post, bilo je više elemenata koji su upućivali na pokornički karakter i u tom smislu umanjivali značenje same korizme i njezine simbolike broja 40. Zbog toga je razumljivo da su one u novije vrijeme, tj. reformom kalendara 1969. god., dokinute. Danas, dakle, korizma ili Četrdesetnica započinje Pepelnicom ili Čistom srijedom i traje do Velikoga četvrtka, a na isti dan započinje **Veliko ili Sveto trodnevlje**. Pepelnici je svrha uvesti nas u ozbiljnost korizmenoga vremena, što se posebno vidi u obredu pepeljenja u okviru misnoga slavlja, a koji se vrši nakon homilije. Tada svećenik pepelom pravi znak križa na čelu ili pepeo posipa po glavi svakomu vjerniku, uz riječi "Obratite se i vjerujte Evanđelju!" Simbolika pepela u Starom i Novom zavjetu ima višestruko značenje, ali uvijek upućuje na prolaznost, potrebu čišćenja, obraćenje, pokoru, pomirenje... Na to upućuje i formula pepeljenja ranijega vremena, kada je svećenik govorio: "Spomeni se, čovječe, da si prah i da ćeš se u prah vratiti!" Da bi se još više istaknuo pokornički karakter i važnost obraćenja, Crkva propisuje da se na Pepelnicu, uz Veliki petak, treba obdržavati **post i nemrs**. Postiti znači jednom se do sita najesti, a ne mrsiti znači uzdržati se od mesa i mesnih prerađevina. Osim toga, Pepelnica, kao vrata korizme, poziva vjernike na ustrajnu molitvu, milosrđe i post kroz cijelo korizmeno vrijeme. Molitvom tako vjernik usavršuje ljubav prema Bogu, djelima milosrđa otvara se potrebama bližnjih, dok je post usmjeren na njegovo dobro, ali takvo, ako je post iskrena i čista srca, koje će ga nužno voditi osnaženju vjere i ljubavi i prema Bogu i prema bližnjima.

Pet korizmenih nedjelja koje slijede nakon Pepelnice, a nose naziv Prva korizmena nedjelja, Druga korizmena nedjelje i redom do Pete, imaju ulogu vjernike sve snažnije uvoditi u Kristovo vazmeno otajstvo, a to se vidi kako iz posebno biranih misnih čitanja, tako i iz naziva tih nedjelja. Prva se korizmena nedjelja tako naziva Čista, Druga Pačista, Treća Bezimena, Četvrta Sredoposna, a Peta Gluha. Da bi se još više naglasio pokornički karakter i poziv na očišćenje srca, Crkva nakon Prve korizmene nedjelje propisuje dane posta i pokore, a koji se nazivaju **kvatre**. Riječ je o četiri tjedna koja nisu uzastopna, nego su vezana uz godišnja doba, pa tako postoje zimske, proljetne, ljetne i jesenske kvatre, a unutar njih je poseban naglasak na onim danima u tjednu koji su od davnine bili vezani uz post: srijeda, petak i nešto poslije subota. Ti dani posta i pokore koji su određeni nakon Prve korizmene nedjelje nazivaju se proljetne kvatre.

Peta korizmena nedjelja ili Gluha nedjelja, naziva se ponekad i Nedjelja prve muke, jer je riječ o posebnom uvođenju u žalost i ozbiljnost onoga što će slijediti. Zato je ranije bio propis, a sada je to ostavljeno na volju, da se u crkvi **zastiru križevi i slike** ljubičastim platnom. Tako zastrti križevi ostaju do završetka službe Muke Gospodnje na Veliki petak, dok slike i dalje ostaju pokrivene sve do početka Vazmenoga bdjenja, a smisao je da se još dublje skrene pozornost na Muku Gospodnju, koja će slijediti.

Nakon navedenih pet korizmenih nedjelja slijedi **Veliki tjedan**, a koji započinje **Nedjeljom Muke Gospodnje ili Cvjetnicom**, i završava **Vazmenim bdjenjem**. To je

ono sržno vrijeme koje ima zadaću na vrlo intenzivan način uvesti vjernike u otajstvo Kristove muke, smrti i uskrsnuća. Ipak, treba primijetiti da Veliki tjedan u biti ne predstavlja jednu cjelinu, jer ga presijeca završetak korizme na Veliki četvrtak i početak Svetoga trodnevlja na isti taj Veliki četvrtak. Smisao Cvjetnice je dvostruk, što je jasno uočljivo u misnom slavlju. Tako prvi dio priziva u pamet vjernicima spomen na svečani Kristov ulazak u Jeruzalem i budi radost, a na spomen na to, ako je zgodno, upriličuje se **ophod** s grančicama u rukama. Drugi dio misnoga slavlja, koji počinje čitanjem ili pjevanjem Muke umjesto evanđelja, uvodi vjernike u otajstva Kristove patnje i smrti. Ta dva dijela Cvjetnice imaju svoju povijesnu pozadinu u davnim vremenima, u smislu da je ophod s grančicama, kao spomen na Kristov svečani ulazak u Jeruzalem, poznat u Jeruzalemu još krajem 4. st., a odande se u naredno vrijeme proširio po cijelom Istoku, kasnije i na Zapadu, dok se u Rimu u 5. st. na Cvjetnicu slavila samo **Muka Kristova**, bez ophoda, da bi se kasnije oba dijela ujedinila.

Ponedjeljak, utorak i srijeda, koji slijede nakon Cvjetnice, u narodu se nazivaju veliki, ali u liturgijskom smislu nemaju bitno značenje. Završetak korizme je na Veliki četvrtak, koji se u davnim vremenima sastojao od trostrukoga obreda: pomirenje javnih pokornika, posveta ulja i misa Posljednje večere. S nestankom stroge pokorničke prakse vezane uz sakrament ispovijedi, nestalo je i takvo javno pomirenje pokornika, dok su se do danas zadržali posveta ulja i Misa Večere Gospodnje. No, dok posveta ulja, koja se slavi prije podne, još spada u korizmu, navečer, odnosno Misom Večere Gospodnje započinje Vazmeno trodnevlje.

U svakoj biskupiji biskup u zajedništvu sa svojim svećenstvom slavi Misu posvete ulja, a tada posvećuje krizmu, ulje koje će se koristiti za podjeljivanje sakramenta krsta i sakramenta potvrde, kao i kod svećeničkog i biskupskoga ređenja, katekumensko ulje te bolesničko ulje, koje će se koristiti za podjeljivanje sakramenta bolesničkoga pomazanja.

Smisao cijeloga korizmenoga vremena – od Pepelnice do Velikoga četvrtka – svojevrsan je pokornički i ozbiljan hod koji nas preko molitve, posta i djela milosrđa, kao i kroz bogata liturgijska slavlja, želi uvesti u dublje iskustvo zahvalnosti Bogu za dar otkupljenja, a u tom je smislu posebno uvod u Sveto trodnevlje i uskrsnu radost djece Božje.

mr. sc. Snježana Majdandžić-Gladić,
urednica portala Vjera i djela

Župni oglasi

1. Ove ćemo godine imati „korizmene utorke sa svecima i blaženicima“. **Prvi je takav 8. ožujka, a upoznat ćemo sv. Josipa. Molimo za nositelje vlasti u našoj Domovini i mir u svijetu.** U 18.30 sati sv. misu i pobožnost predvodit će **vlač. Damir Ocvirk, župnik župe sv. Josipa, Trešnjevka - Zagreb**
2. Euharistijsko klanjanje (u tišini) bit će u četvrtak, 10. ožujka, nakon večernje sv. mise;
3. Pokornička dimenzija korizme posebno se očituje u pobožnosti Križnog puta kojom se želimo pridružiti Kristu patniku. **Ovdje u crkvi molimo Križni put svakoga petka u 17.50 sati.**
4. Obilježava se dvadeseta obljetnica smrti Sluge Božjega kardinala Franje Kuharića, uzornog svjedoka Božjeg milosrđa i ljubavi. Euharistijsko slavlje predvodit će kardinal Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački, u Župnoj crkvi Sv. Ivana Apostola i Evanđelista u Zagrebu - Utrina, 11. ožujka 2022. godine, s početkom u 18.30 sati.
5. Ministrantski susreti su subotom u 9.30 sati.
6. Traje akcija za radove na fasadi i energetske učinkovitosti i krovu koji su pri samome kraju. Zahvaljujemo svima koji su nam pomogli. Do sada je prikupljeno 43 800 kn. Svoje priloge možete uplatiti na žiro račun župe: IBAN: **HR2023400091110129755** ili osobno donijeti u Župni ured.
7. Uzmite ponuđeni tisak: GLAS KONCILA, MALI KONCIL, KANA, RADOSNA VIJEST i naš župni listić „Trnjanska ruža“.